

KLASA: UP/I 034-03/20-01/003
URBROJ: 580-09/63-2020-009
Zagreb, 27. studenog 2020.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja na temelju članka 30. točke 2., članka 31., članka 49. stavka 1. i 2. i članka 58. stavka 1. točke 9. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, br.:79/09 i 80/13), u upravnom postupku utvrđivanja sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja protiv poduzetnika Pivovara Daruvar d.o.o. sa sjedištem u Zagrebu, Ilica 251, po službenoj dužnosti, na temelju odluke Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja u sastavu: Mladen Cerovac, mag. iur., predsjednik Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja, Vesna Patrlj, dipl. iur., zamjenica predsjednika Vijeća, dr. sc. Mirta Kapural, Denis Matić, dipl. iur. i mr. sc. Ljiljana Pavlic, članovi Vijeća, sa sjednice 48/2020., održane 27. studenog 2020. donosi sljedeće

R J E Š E N J E

I. Prihvataju se mjere, uvjeti i rokovi predloženi od strane poduzetnika Pivovara Daruvar d.o.o. sa sjedištem u Zagrebu, Ilica 251 (dalje: Pivovara Daruvar), i to na način da se taj poduzetnik obvezuje da će u roku od tri (3) mjeseca od dana dostave ovog rješenja uvesti poseban program izobrazbe (edukacije) o propisima o zaštiti tržišnog natjecanja i to kako za rukovoditelje tako i za zaposlenike koji prilikom obavljanja poslova svog radnog mjesta dolaze u potencijalni doticaj s tržišnim natjecanjem u bilo kojem segmentu, a koji program izobrazbe (edukacije) bi uključivao:

- izradu Priručnika u vezi zaštite tržišnog natjecanja;
- internu edukaciju navedenih osoba u vidu seminara u vezi temeljnih postulata i instituta tržišnog natjecanja, praktičnom provođenju propisa te eventualnim izmjenama relevantnih propisa;
- testiranje znanja navedenih osoba iz predmetnog područja;
- određivanje i imenovanje osobe koju bi radnici bili dužni kontaktirati u slučaju da imaju osnovanu sumnju da bi pojedino postupanje ili ne postupanje moglo imati utjecaj na (ne)usklađenost s propisima tržišnog natjecanja.

II. Predložene mjere, uvjeti i rokovi iz točke I. izreke ovoga rješenja ocjenjuju se dostatnima za otklanjanje mogućih negativnih učinaka i ponovnu uspostavu tržišnog natjecanja.

III. Nalaže se poduzetniku Pivovara Daruvar, da Agenciji za zaštitu tržišnog dostavi program izobrazbe koji bi uključivao sve navedeno u točki I. izreke kao dokaz izvršenja mjera i uvjeta iz točke I. izreke.

Rok izvršenja: petnaest (15) dana od dana isteka roka iz točke I. izreke.

IV. Predložene mjere, uvjeti i rokovi iz točke I. izreke ovoga rješenja ovim rješenjem postaju obvezni za poduzetnika Pivovaru Daruvar.

V. Utvrđuje se da, nakon ispunjenja naloga iz točke III. izreke ovoga rješenja, nema uvjeta za daljnje vođenje postupka protiv poduzetnika Pivovare Daruvar, u ovom predmetu.

VI. Ako Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja utvrdi da se poduzetnik ne pridržava utvrđenih mjera, uvjeta i rokova iz točke I., odnosno naloga iz točke III. izreke ovoga rješenja, takvo postupanje smatrat će se povredom Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja, što će se utvrditi posebnim rješenjem kojim će se izreći i upravno-kaznena mjera.

VII. Pivovara Daruvar, obveznik je plaćanja upravne pristojbe u iznosu od 24.500,00 kuna. Upravna pristojba uplaćuje se u korist Državnog proračuna Republike Hrvatske.

Rok izvršenja: osam (8) dana od dana dostave ovoga rješenja.

VIII. Ovo rješenje bit će objavljeno u „Narodnim novinama“, kao i na internetskoj stranici Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja.

Obrazloženje

1. Postupak utvrđivanja narušavanja tržišnog natjecanja

I. Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: AZTN), je na temelju članka 38. stavka 1. i 3. te članka 39. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, brojevi 79/09 i 80/13; dalje: ZZTN), zaključkom KLASA: UP/I 034-03/20-01/003, URBROJ:580-09/63-2020-002 od 7. svibnja 2020., po službenoj dužnosti pokrenula postupak protiv Pivovare Daruvar radi utvrđivanja narušavanja tržišnog natjecanja sklapanjem zabranjenog sporazuma u smislu članka 8. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, brojevi: 79/09 i 80/13) zbog postojanja indicija da Ugovor o poslovnoj suradnji sklopljen [...] između Pivovare Daruvar i poduzetnika [...], sadrži odredbe u suprotnosti s odredbama Uredbe o skupnom izuzeću vertikalnih sporazuma između poduzetnika („Narodne novine“, broj: 37/11, dalje: Uredba o vertikalnim sporazumima) te je stoga u postupku bilo potrebno utvrditi je li riječ o zabranjenom sporazumu u smislu članka 8. ZZTN-a.

Povod pokretanju predmetnog postupka bile su odredbe u ugovoru o poslovnoj suradnji kojega je AZTN zaprimio u predmetu KLASA: 957-01/18-02/003 u kojemu je sukladno ovlastima iz članka 32. točke 1. a) i b) ZZTN-a provedeno Istraživanje tržišta prodaje piva u Horeca kanalu na teritoriju Republike Hrvatske.

Riječ je o Ugovoru o poslovnoj suradnji zaključenom, [...], između poduzetnika Pivovara Daruvar i poduzetnika [...] na određeno vrijeme od [...] godine s tim da se ugovor može produžiti sporazumom ugovornih strana.

Sukladno članku 1. Ugovora o poslovnoj suradnji, predmet poslovne suradnje temeljio se na zajedničkom poslovnom interesu kroz promicanje proizvoda iz proizvodnog i distribucijskog programa Pivovare s ciljem unapređenja prodaje istih, a odnosi se na [...].

Uvidom u sadržaj dostavljenog Ugovora o poslovnoj suradnji bilo je utvrđeno kako postoje indicije da su pojedine odredbe navedenog ugovora u suprotnosti s odredbama Uredbe o skupnom izuzeću vertikalnih sporazuma između poduzetnika („Narodne novine“, broj: 37/11, dalje: Uredba o vertikalnim sporazumima) te je stoga u postupku bilo potrebno utvrditi je li riječ o zabranjenom sporazumu u smislu članka 8. ZZTN-a.

Riječ je naročito o odredbi članka 2. Ugovora o poslovnoj suradnji u kojem je u članku 2. stavku 1. točka 3. određeno da:

„Piva ostalih proizvođača mogu biti u ponudi i isključivo pozicionirana cjenovno minimalno 2,00 kune više u odnosu na Staročeško pivo u identičnom volumenu“.

te odredbi članka 2. stavka 2. točki 3. u kojoj je navedeno:

„Izvršitelj se obvezuje u ugostiteljskom objektu cjenovno pozicionirati proizvode Pivovare dogovorno odnosno sukladno poslovnoj politici Pivovare.“

Na navode iz zaključka o pokretanju postupka, Pivovara Daruvar očitovala se podneskom zaprimljenim 3. lipnja 2020. u kojemu je u bitnome navela kako je u konkretnom slučaju bila riječ o svojevrsnoj preporuci cijene i to prvenstveno zbog toga što navedene odredbe nisu konzumirane u praksi među ugovornim stranama, a što je vidljivo iz cjenika poduzetnika [...] te izjave istog poduzetnika od 29. svibnja 2020. U navedenoj izjavi, poduzetnik [...] je dodatno, nedvojbeno i jasno potvrdio da ga nitko nije prisilio ili tome slično na potpis predmetnog ugovora. Osim toga, istaknuo je da cijena piva može varirati, odnosno biti viša/niža zavisno od događaja (primjerice redovno poslovanje, organizirani party, festivali, sajmovi i slično). Budući da se Pivovara Daruvar nalazi svega 200 metara od [...], ulazni troškovi za pivo navedenog poduzetnika samim time su manji u odnosu na pivo drugih proizvođača, a što se odražava na cijenu navedenih piva.

U odnosu na odredbu članka 2. stavka 2. točke 3. Ugovora o poslovnoj suradnji, Pivovara Daruvar je dodatno istaknula kako nema formiranu poslovnu politiku u svezi cjenovnog pozicioniranja proizvoda u odnosu na treće osobe, uslijed čega je primjena navedene odredbe već samim time onemogućena, odnosno navedena odredba nije konzumirana u praksi među ugovornim stranama.

Nadalje, [...] s poduzetnikom [...] sklopili su Ugovor o poslovnom partnerstvu te aneks navedenom ugovoru te je time prestao važiti ugovor iz [...] i prije isteka [...] godine na koji je sklopljen, odnosno svega 8 mjeseci nakon njegovog sklapanja. Pivovara Daruvar navodi kako u navedenom ugovoru nema spornih odredbi. Slijedom navedenog smatra da nije spriječila, ograničila ili narušila tržišno natjecanje, odnosno ako je i bilo spornih odredbi, pravovremenu su izmijenili predmetni Ugovor sve u skladu s važećim zakonskim propisima.

Na kraju, Pivovara Daruvar je ukazala i na prihode ostvarene od prodaje u poslovnom odnosu s predmetnim poduzetnikom koji su se kretali od [0-5] posto u ukupnom ostvarenom prihodu Pivovare Daruvar u 2017., da bi u 2018. iznosili [0-5] posto, a u 2019. [0-5] posto.

Pri tome dodatno ukazuje na tržišni udjel Pivovare Daruvar na tržištu prodaje piva od svega cca [0-5] posto, što se svakako ogleda i u količini ostvarenih prihoda, uslijed čega su gore navedeni postoci time još neznatniji ukoliko se sagleda i takva šira slika.

2. Prijedlog Pivovare Daruvar za preuzimanje obveze izvršenja određenih mjera i uvjeta, te rokova u kojima će to učiniti, u smislu članka 49. ZZTN-a

Pivovara Daruvar je u ranoj fazi postupka, unutar šest mjeseci nakon pokretanja postupka, podneskom zaprimljenim 3. lipnja 2020. iskazala namjeru preuzimanja mjera i uvjeta iz članka 49. ZZTN-a, te je dana 30. rujna 2020. podnijela AZTN-u konkretan prijedlog za preuzimanje obveze izvršenja određenih mjera i uvjeta kako bi se otklonili mogući negativni učinci njenog postupanja ili propuštanja postupanja na tržišno natjecanje.

Pivovara Daruvar je samoinicijativno i prije pokretanja postupka izmijenila odredbe predmetnog ugovora na način da je s predmetnim poduzetnikom zaključila novi ugovor koji ne sadržava navedene odredbe zbog kojih je postupak pokrenut. Slijedom navedenog, predmetni ugovor s odredbama zbog kojih je postupak pokrenut je bio na snazi svega 8 mjeseci.

Budući da je samoinicijativno izmijenila odredbe ugovora, odnosno sklopila novi ugovor bez odredbi zbog kojih je postupak pokrenut, Pivovara Daruvar predložila je preuzimanje obveze izvršenja sljedećih mjera koje se obvezuje izvršiti u roku od 3 mjeseca od dana dostave rješenja AZTN kojim se predložene mjere i uvjeti prihvaćaju:

Pivovara Daruvar se obvezala uvesti poseban program izobrazbe (edukacije) o propisima o zaštiti tržišnog natjecanja i to kako za rukovoditelje tako i za zaposlenike koji prilikom obavljanja poslova svog radnog mjesta dolaze u potencijalni doticaj s tržišnim natjecanjem u bilo kojem segmentu, a koji program izobrazbe (edukacije) bi uključivao:

- izradu Priručnika u vezi zaštite tržišnog natjecanja;
- internu edukaciju navedenih osoba u vidu seminara u vezi temeljnih postulata i instituta tržišnog natjecanja, praktičnom provođenju propisa te eventualnim izmjenama relevantnih propisa;
- testiranje znanja navedenih osoba iz predmetnog područja;
- određivanje i imenovanje osobe koju bi radnici bili dužni kontaktirati u slučaju da imaju osnovanu sumnju da bi pojedino postupanje ili ne postupanje moglo imati utjecaj na (ne)usklađenost s propisima tržišnog natjecanja.

U slučaju prihvaćanja predloženih mjera, Pivovara Daruvar se obvezala u ostavljenom roku od strane AZTN-a dostaviti odgovarajuće dokaze o poduzetim mjerama i uvjetima.

3. Namjera prihvaćanja i javni poziv

Člankom 49. stavkom 5. ZZTN-a propisano je da će AZTN namjeru prihvaćanja preuzimanja izvršenja mjera i uvjeta iz članka 49. stavka 1. ZZTN-a objaviti na svojoj internetskoj stranici u obliku skraćenog opisa predmeta i sadržaja mjera i uvjeta, uz poziv svim zainteresiranim

stranama za dostavljanje pisanih primjedaba, stavova i mišljenja u roku od dvadeset (20) dana od dana objave poziva.

Stoga je AZTN 15. listopada 2020., sukladno članku 49. točki 5. ZZTN-a, na mrežnim stranicama AZTN-a, www.aztn.hr, objavio namjeru prihvaćanja preuzimanja izvršenja mjera i uvjeta i javni poziv svim zainteresiranim stranama za dostavljanje pisanih primjedaba, stavova i mišljenja na prijedlog Pivovare Daruvar za preuzimanje obveze izvršenja određenih mjera i uvjeta te rokova u kojima će to učiniti. Rok za stavljanje primjedbi istekao je 4. studenog 2020., pri čemu AZTN nije zaprimio primjedbe na objavljeni javni poziv.

4. Analiza prijedloga Pivovare Daruvar o namjeri preuzimanja obveze izvršenja mjera i uvjeta te rokova u kojima će to izvršiti

Vežano uz navedeni prijedlog Pivovare Daruvar od 30. rujna 2020. AZTN je utvrdio kako prijedlog namjere preuzimanja obveze izvršenja mjera i uvjeta te rokovi u kojima će to Pivovara Daruvar učiniti udovoljava formalnim uvjetima iz članka 49. stavka 1. ZZTN-a, odnosno da je isti podnesen nakon pokretanja postupka sukladno članku 39. ZZTN-a, a prije dostave Obavijesti o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku iz članka 48. ZZTN-a.

AZTN u smislu članka 49. stavka 4. ZZTN-a može prihvatiti preuzimanje određenih mjera i uvjeta iz članka 49. stavka 1. ZZTN-a u slučaju kratkog trajanja povrede, suradnje poduzetnika u postupku i predlaganja mjera i uvjeta u prvih šest mjeseci vođenja postupka, te u drugim slučajevima kada ocijeni da je prihvaćanje preuzimanja mjera i uvjeta iz članka 49. stavka 1. ZZTN-a svrsishodno radi bržeg uspostavljanja tržišnog natjecanja na određenom tržištu, a bez dugotrajnog vođenja postupka.

Prijedlog Pivovare Daruvar predstavlja dobrovoljnu mjeru i dovodi do bržeg uspostavljanja tržišnog natjecanja na mjerodavnom tržištu, bez dugotrajnog vođenja postupka.

Predložene mjere Pivovare Daruvar, AZTN ocjenjuje dostatnim za otklanjanje negativnih učinaka i ponovnu uspostavu tržišnog natjecanja u smislu članka 49. stavka 2. ZZTN-a budući da je Pivovara Daruvar samoinicijativno i prije pokretanja postupka s predmetnim poduzetnikom sklopila novi ugovor bez odredbi zbog kojih je postupak pokrenut.

5. Odluka Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja

Na temelju dostavljene dokumentacije i utvrđenog činjeničnog stanja u ovom predmetu, Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Vijeće) je sukladno ovlastima iz članaka 27. i 30. točke 2., te članka 31. ZZTN-a, na 48/2020. sjednici, održanoj 27. studenog 2020. razmatralo navedeni predmet te je donijelo odluku da se, u smislu članka 49. ZZTN-a, predložene mjere, uvjeti i rokovi Pivovare Daruvar prihvaćaju kao dostatni za otklanjanje mogućih negativnih učinaka i ponovnu uspostavu tržišnog natjecanja, pri čemu donošenjem ovoga rješenja postaju obvezni za predlagatelja.

Vijeće svoju odluku o prihvaćanju mjera, uvjeta i rokova u smislu članka 49. stavka 2. ZZTN-a temelji na tome da je Pivovara Daruvar surađivala s AZTN-om te da je samoinicijativno i prije pokretanja postupka izostavila odredbe iz ugovora, odnosno s poduzetnikom [...] sklopila novi ugovor koji ne sadržava odredbe zbog kojih je postupak pokrenut tako da su iste bila na snazi svega 8 mjeseci.

U smislu članka 49. stavka 3. ZZTN-a rješenjem AZTN određuje rokove u kojima poduzetnik treba izvršiti mjere i uvjete iz članka 49. stavka 2. ZZTN-a, obvezuje poduzetnika na dostavu dokaza kojima potvrđuje izvršenje mjera i uvjeta u zadanom roku, te utvrđuje da nema uvjeta za daljnje vođenje postupka protiv tog poduzetnika.

Stoga je Vijeće donijelo odluku kojom se, u smislu članka 49. stavka 2. i 3. ZZTN-a, prihvaćaju mjere i uvjeti koje je predložila Pivovara Daruvar te joj je naloženo da u ostavljenom roku dostavi dokaze da je postupala sukladno točki I. izreke ovog rješenja.

Nakon izvršenja mjera iz točke I. izreke ovog rješenja nema uvjeta za daljnje vođenje postupka protiv Pivovare Daruvar.

Vijeće napominje kako preuzimanje obveza od strane poduzetnika u smislu članka 49. ZZTN-a nije čin priznanja povrede ZZTN-a, te da u predmetnom postupku takva povreda nije niti utvrđena.

Isto tako, prihvaćanje preuzimanja obveze izvršenja mjera, uvjeta i rokova iz članka 49. ZZTN-a nije nagodba AZTN-a s poduzetnikom niti je predlaganje istih od strane stranke u postupku priznanje povrede ZZTN-a.

Međutim, ako u smislu članka 49. stavka 7. ZZTN-a u nadzoru nad provedbom mjera i uvjeta iz članka 49. stavka 1. ZZTN-a, AZTN utvrdi da se poduzetnik ne pridržava utvrđenih mjera, uvjeta i rokova iz članka 49. stavka 3. ZZTN-a, takvo postupanje smatrat će se povredom ZZTN-a, te će se to utvrditi posebnim rješenjem kojim će se izreći i upravno-kaznena mjera sukladno odredbama ZZTN-a.

Slijedom svega navedenog, AZTN je na temelju odluke Vijeća, odlučio kao u točkama I. do VI. izreke ovoga rješenja.

Prijedlog stranke u postupku za preuzimanje obveze izvršenja određenih mjera i uvjeta te rokova u svrhu otklanjanja negativnih učinaka njenog postupanja ili propuštanja postupanja na tržišno natjecanje iz članka 49. stavka 1. ZZTN-a i rješenje AZTN-a o prihvaćanju predloženih mjera, uvjeta i rokova koji postaju obvezni za predlagatelja, u smislu članka 49. stavaka 2. i 3. ZZTN-a, podliježu naplati upravnih pristojbi, sukladno odredbi članka 4. stavka 1. Zakona o upravnim pristojbama („Narodne novine“, br. 115/16 dalje: Zakon o upravnim pristojbama) te članka 1. Uredbe o tarifi upravnih pristojbi („Narodne novine“, br. 8/17, 37/17, 129/17, 18/19; 97/19 i 128/19 dalje: Uredba o tarifi upravnih pristojbi).

Naime, prijedlog stranke u postupku za preuzimanje obveze izvršenja određenih mjera i uvjeta te rokova u svrhu otklanjanja negativnih učinaka njenog postupanja ili propuštanja postupanja na tržišno natjecanje iz članka 49. stavka 1. ZZTN-a podliježe obvezi naplate upravne pristojbe u iznosu od 3.500,00 kuna, u smislu tarifnog broja 93. točke 4. Tarife upravnih pristojbi Uredbe o tarifi upravnih pristojbi.

Upravna pristojba u iznosu od 21.000,00 kuna za rješenje AZTN-a o prihvaćanju predloženih mjera, uvjeta i rokova koji postaju obvezni za predlagatelja, u smislu članka 49. stavaka 2. i 3. ZZTN-a, naplaćuje se sukladno tarifnom broju 94. točki 9. Tarife upravnih pristojbi Uredbe o tarifi upravnih pristojbi.

Navedeni iznos uplaćuje se u roku od osam (8) dana od dana dostave ovog rješenja u korist Državnog proračuna Republike Hrvatske na račun broj: HR1210010051863000160, model

HR64, poziv na broj odobrenja: 5002-20833...(navodi se OIB uplatitelja ili godina ili broj rješenja).

Sukladno odredbi članka 17. stavka 4. Zakona o upravnim pritojbama, nakon izvršene uplate obveznik uplate dužan je dokaz o obavljenoj uplati upravne pritojbe, dostaviti AZTN-u žurno, a najkasnije u roku od 8 (osam) dana, s pozivom na poslovni broj KLASA: UP/I 034-03/20-01/003. Dokaz može biti preslika naloga za plaćanje (uplatnica) ako je pritojba plaćena gotovinskim nalogom, potvrda iz sustava e-Pritojba ako je pritojba plaćena putem tog sustava ili preslika izvotka računa ako je pritojba plaćena bezgotovinskim nalogom.

U slučaju da obveznik uplate upravne pritojbe ne izvrši uplatu upravne pritojbe u ostavljenom roku, AZTN će po proteku roka, sukladno članku 19. Zakona o upravnim pritojbama, od nadležne Porezne uprave zatražiti prisilnu naplatu upravne pritojbe.

Slijedom iznijetoga, AZTN je na temelju odluke Vijeća odlučio kao u točki VII. izreke ovog rješenja.

Uputa o pravnom lijeku

Protiv ovoga rješenja nije dopuštena žalba, ali nezadovoljna stranka može tužbom pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od trideset (30) dana od dana dostave ovoga rješenja.

Predsjednik Vijeća
za zaštitu tržišnog natjecanja

Mladen Cerovac, mag.iur.

Napomena:

Sukladno članku 53. ZZTN-a, podaci koji predstavljaju poslovnu tajnu izuzeti su od objavljivanja te su u tekstu navedeni podaci označeni [...], odnosno koriste se podaci u rasponu.